

MATEŘSKÁ ŠKOLA HLUŠOVICE

okr. Olomouc, příspěvková organizace

Hlavní 36, 783 14 Hlušovice

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Školka plná pohody“

Na tvorbě ŠVP se podílel celý kolektiv MŠ Hlušovice:

Mgr. Ivona Urbišová, ředitelka

Mgr. Jana Zdařilová, učitelka, speciální pedagog

Jiřina Velíšková, učitelka

Mgr. Aneta Mandátová, učitelka

Lenka Kloboučková, učitelka

Bc. Tereza Doleželová, asistentka pedagoga

Č.j. 2023/0831

Platnost: 1. 9. 2021 – 31. 8. 2024

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykročoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.“ — Jan Amos Komenský

1	Identifikační údaje o mateřské škole	4
2	Obecná charakteristika	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu mateřské školy	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání dětí nadaných a dětí ve věku od dvou do tří let	12
3.9.	Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	13
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1	Cíle a profilace školy.....	15
5.2	Metody a formy vzdělávání v MŠ.....	16
5.3	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
5.5	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	22
5.6	Nabídka aktivit mateřské školy	23
6	Vzdělávací obsah	26
7	Evaluační systém a pedagogická diagnostika	52
	patologickými jevy a před projevy diskriminace a násilí.....	53

1 Identifikační údaje o mateřské škole

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Školka plná pohody“
Název školy:	Mateřská škola Hlušovice, okr. Olomouc příspěvková organizace
Adresa školy:	Hlavní 36, 783 14 Hlušovice
IČO:	75029359
DIČ:	CZ75029359
Zřizovatel:	Obec Hlušovice, Hlavní 89, 783 14 Hlušovice IČO: 00635677 DIČ: CZ00635677 (plátce DPH)
Ředitelka školy:	Mgr. Ivona Urbišová
Učitelky:	Jiřina Velíšková Mgr. Aneta Mandátová Lenka Kloboučková Mgr. Jana Zdařilová
Speciální pedagog:	Mgr. Jana Zdařilová
Asistent pedagoga:	Bc. Tereza Doleželová
Školnice:	Martina Beranová Jitka Nepřechová
Počet tříd:	2
Kapacita:	41 dětí
Kontakty:	telefon: 585 313 383, 601 345 620 e-mail: materskaskola.hlusovice@seznam.cz mshlusovice@seznam.cz web: mshlusovice.cz

2 Obecná charakteristika

Mateřská škola Hlušovice (dále „MŠ“, „škola“) je dvoutřídní vesnická škola s dlouholetou tradicí. Počátky MŠ jsou spojeny s polovinou padesátých let 20. století, kdy došlo ke zřízení dětského útulku, který se během let 1965 až 1967 změnil na mateřskou školu s celoročním provozem. Umístěna byla nejdříve v místním domě č. 10 uprostřed obce spolu s obecním úřadem, od roku 1988 se přemístila do zrekonstruované budovy původní základní školy, kterou obec postavila jako samostatnou budovu v roce 1824, a kde sídlí dodnes. Základní škola fungovala v obci do roku 1980. Budova školy, nejdříve základní a v současnosti mateřské, si prošla za svou historii rekonstrukcemi a změnami. Na jejím zvelebování i provozu se podílelo mnoho místních občanů. My tak můžeme ve spolupráci s místními spolky, pamětníky i mladou generací rodičů společně navazovat na tradice a dlouhou historii školy v naší obci.

Nemovitost i přilehlé pozemky, na kterých je hřiště a školní zahrada, jsou majetkem obce Hlušovice. Škola je po rekonstrukci v roce 2017 v rámci projektu EU „Rozšíření kapacity Mateřské školy Hlušovice“ a za podpory Obce Hlušovice účelně a esteticky vybavená a její kapacita je od 1. 9. 2017 navýšena na maximální počet 41 dětí.

Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku. V 1.třídě „Sluníček“ se vzdělávají děti ve věku od 2 do 4 let věku, ve 2. třídě „Hvězdiček“ se vzdělávají děti od 4 let do nástupu k základnímu vzdělávání.

Stravu zajišťuje Školní jídelna při Základní škole a Mateřské škole Bohuňovice v sousední obci, dovoz stravy od 1.9.2017 zajišťuje MŠ Hlušovice.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je umístěna v rekonstruované budově bývalé základní školy, tomu odpovídá dispoziční řešení prostoru. Budova je prostorná, světlá, její technický stav je velmi dobrý.

V přízemí školy je umístěna šatna pro 1. a 2. třídu, vchod na školní zahradu, přípravná jídelna s nákladním výtahem, šatna pro zaměstnance, prádelna, vodárna, sklad čisticích prostředků, 1. třída s hernou a hygienický zařízením pro děti. V 1. patře školy se nachází herna se třídou, hygienické zařízení pro děti a výdejna jídel, sklad čisticích prostředků, ředitelna, kabinet učebních pomůcek a sklad lůžkovin.

Škola nabízí dětem menší prostory, které vyhovují skupinovým a individuálním činnostem. Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Hygienická zařízení a dřevěné postýlky s roštem a matrací pro odpočinek odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná a odpovídají antropometrickým požadavkům vzhledem k věku dětí. Všechny hračky a učební pomůcky jsou umístěny tak, aby je mohly děti samostatně využívat ke své hře a činnosti. V 1. třídě jsou dětem volně přístupné hračky vhodné pro děti od dvou let, hračky pro starší děti jsou uloženy v uzavřených skříňkách.

Školní zahrada je přístupná dětem přímo ze školy chráněným koridorem a byl také vybudován venkovní vstup pro rodiče. Zahrada je prostorná a vybavená velkým krytým pískovištěm, skladem hraček a moderními hracími prvky, které splňují platné bezpečnostní normy a atesty. V letních měsících se děti otužují při pohybových aktivitách pod solární sprchou. Zahrada je využívána celoročně pro pohyb a herní činnosti dětí.

Bezpečnost je ve škole zajištěna průběžnou kontrolou technického stavu ředitelkou i ostatními zaměstnanci školy. Hygienické a bezpečnostní podmínky, vnitřní i venkovní vybavení školy jsou pravidelně kontrolovány odborníky v rámci revizí ve všech oblastech. Z důvodů zajištění bezpečnosti ve škole je přístup do budovy opatřen bezpečnostním kódovým systémem, během provozu rodiče používají pro vstup videotelefony. Školní zahrada je oplocená, všechny branky jsou opatřeny zámky. Od doby převzetí dětí do doby předání dětí rodičům, nebo na základě písemného potvrzení pověřeným zástupcům,

odpovídá za bezpečnost dětí učitelka. Při vycházkách děti používají bezpečnostní reflexní vesty.

Všechny vnitřní a venkovní prostory školy jsou vyzdobené dětskými pracemi a výrobky, jsou esteticky a účelně upravené, odpovídají platným hygienickým a bezpečnostním normám a předpisům.

3.2 Životospráva

Činnosti v MŠ v průběhu celého dne jsou zařazovány tak, aby měly děti dostatek pohybu, příležitostí pro hru i odpočinek. Režim dne je pružný s ohledem na individuální a aktuální potřeby dětí. Dopolední i odpolední program pro děti je koncipován ve volných blocích, děti mají možnost využívat prostory herny, třídy, zahrady, k vycházkám využíváme cyklostezku, hřiště i volnou přírodu v okolí školy. V denním programu nabízíme dětem dostatečný prostor pro odpočinek, dětem s nižší potřebou spánku nabízíme klidové činnosti.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných platných předpisů pro mateřskou školu a dodržována spotřebním košem – vyhl. 107/2005 Sb. o školním stravování. Stravu zajišťuje Základní škola a Mateřská škola Bohuňovice, dovoz stravy školnice z MŠ Hlušovice. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány stanovené intervaly, děti do jídla nikdy nenutíme. Děti mají možnost neomezeného pitného režimu kdykoliv během dne. V každé třídě i při pobytu na zahradě mohou využít samoobslužného pultu, kde si mohou vybrat k pití vodu, čaj, ovocné šťávy nebo minerálky.

Vedeme děti k osvojení základů zdravého životního stylu, který vede k tělesnému zdraví a duševní pohodě.

3.3 Psychosociální podmínky

Učitelé i všichni zaměstnanci navozují ve škole vzájemný pocit důvěry a porozumění tak, aby se děti cítily v MŠ spokojeně a bezpečně. Učitelé respektují individuální potřeby dětí, osobní svobodu a volnost, která je v souladu s nastavenými pravidly soužití v mateřské škole.

Všechny děti mají v MŠ rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Děti vedeme k ohleduplnosti, vzájemné spolupráci a respektování, podporujeme důvěru v sebe sama a rozvoj zdravého sebevědomí a pocitu vlastní hodnoty. Vytváříme prostředí jistoty a spokojenosti dětí. Děti nejsou neúměrně přetěžovány nebo neurotizovány spěchem, manipulovány nebo zbytečně organizovány. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který vyžaduje aktivní účast dítěte a jeho samostatné rozhodování. Učitelky se věnují neformálním vztahům mezi dětmi, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů. Děti se učí dovednosti vyjádřit své pocity a umění říci „ne“, pokud se mu něco nelíbí.

Program adaptace pro nově příchozí děti

Každé nově příchozí dítě má možnost postupné adaptace na nové prostředí školy. V MŠ uplatňujeme individuální adaptační program, kdy učitelky respektují potřeby dětí a individuálně na vzniklé situace kompetentně reagují.

Škola umožňuje:

- Účast na společenských akcích MŠ dětí společně s rodiči ještě před začátkem docházky dítěte.
- Konzultace rodičů s učitelkami, možnost zapůjčení odborné literatury týkající se tématu adaptace.
- Seznámení dětí i rodičů s prostředím školy, s režimem dne a stravovacími zvyklostmi.
- Možnost pobytu dítěte v MŠ společně s rodiči před začátkem docházky (... „přijít si pohrát“...)
- Dohodnout individuální pravidla adaptace dítěte – příchod a odchod dítěte z MŠ podle potřeb rodičů, oblíbená hračka, individuální potřeby loučení s rodiči, krátkodobý pobyt rodiče ve třídě s dítětem...
- Poskytnutí rady – umět usnadnit vstup dítěte do MŠ

- připravit po stránce sebeobsluhy dítě na pobyt v MŠ
- klidnou ranní přípravou omezit nervozitu a stres dítěte
- „naladit“ dítě pozitivním očekáváním, těšit se do školy na kamarády, program, hračky, p. učitelky...

3.4 Organizace chodu mateřské školy

Dokument vymezující organizaci chodu školy, práva a povinnosti všech účastníků předškolního vzdělávání a návštěvníků školy a podmínky pro bezpečnost dětí je Školní řád MŠ Hlušovice.

Denní řád ve škole je pružný a variabilní, učitelky přizpůsobují režim dne podle individuálních potřeb dětí a aktuální situace, pouze respektují stanovený čas stravování, aby byl dodržen odstup mezi jídly tři hodiny.

Každý den zařazujeme do programu zdravotně preventivní pohybové aktivity, děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, poměr aktivit spontánních a řízených je vyvážený. Při všech činnostech učitelky podněcují děti k vlastní aktivitě, zapojení se do činnosti s respektováním možností dětí a jejich individuálních i speciálně vzdělávacích potřeb. Dbáme na soukromí dětí, při plánování aktivit vycházíme především z potřeb a zájmů dětí, děti se mají možnost projevit, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Při vzdělávacích činnostech pracujeme s dětmi individuálně a ve skupinkách, které jsou velmi vhodné a efektivní pro práci s heterogenní skupinou dětí.

Děti vzděláváme formou:

- prožitkového učení – založeného na přímých zážitcích dítěte, podporuje zvědavost a dětskou potřebu objevovat,
- kooperativní činnosti – založené na sounáležitosti a spolupráci s ostatními dětmi;

- situačního učení – vytváření a využívání situací, které umožňují srozumitelně dítěti vysvětlit životní souvislosti;
- spontánního sociálního učení – založeného na principu přirozené nápodoby.
- principu vzdělávací nabídky;
- individuální volby dítěte;
- aktivní účasti dítěte.

Učitelky preferují individuální přístup k dětem a podporují individualizaci ve vzdělávání, důležitou v období adaptace na MŠ a před vstupem dítěte do základní školy. Zaměřujeme se na individuální i skupinovou přípravu předškoláků a dětí s odkladem školní docházky formou Metody dobrého startu, zvýšenou nabídkou činností zaměřených na podporu školní úspěšnosti. Individualizaci ve vzdělávání nabízíme i dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Naše škola spolupracuje s Mensou ČR, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Olomouci, SPC Šumperk, MAS Šternbersko, Mgr. Zuzanou Starošítkovou – psychologem pro rodinné poradenství.

Pomocí pedagogické diagnostiky učitelky zaznamenávají osobní pokroky každého dítěte, konzultují s rodiči veškeré informace týkající se vývoje dítěte.

3.5 Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci školy mají stanoveny a jasně vymezeny povinnosti i pravomoci, které souvisí s jejich pracovním zařazením. Pedagogický sbor pracuje jako tým, učitelky spolupracují s rodiči i Spolkem přátel Mateřské školy Hlušovice. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje učitelku do rozhodování a respektuje její názor. Ve škole je vytvořen funkční informační systém, zaměstnanci i rodiče komunikují osobně a využívají elektronickou komunikaci na webových stránkách školy a pomocí e-mailu. Školní vzdělávací program a aktuální Třídní vzdělávací program byl vytvořen ve spolupráci všech učitelů školy, plánování vychází z funkčně nastaveného evaluačního systému školy. Škola

úzce spolupracuje se svým zřizovatelem, obcí Hlušovice, Základní školou Bohuňovice a ostatními spolky v obci.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V Mateřské škole Hlušovice pracují 4 učitelky mateřské školy s úvazkem 1,0, všechny mají odbornou pedagogickou kvalifikaci. Podle aktuální vzdělávací potřeby a doporučení školského zařízení ředitelka zřizuje v MŠ funkci asistenta pedagoga a funkci speciálního pedagoga. Ředitelka podporuje profesionalizaci pedagogického týmu a růst profesních kompetencí systematickým dalším vzděláváním a samostudiem. Všechny učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Specializované služby pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami ředitelka zajišťuje podporou speciálně pedagogického vzdělávání všech pedagogických zaměstnanců školy, úzce spolupracuje s odborníky v dané oblasti (speciálními pedagogy, poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.). Ve škole pracují 2 školnice, které pečují o děti, hygienu a provoz MŠ a školní zahrady, prádlo a vydávají jídlo dovážené ze školní jídelny.

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztahy ve škole mezi učitelkami a rodiči jsou založeny na vzájemné důvěře a otevřenosti, porozumění a ochotě spolupracovat. Učitelky komunikují s rodiči osobně v každodenním kontaktu, pomocí informačních nástěnek v šatně dětí, vystavených prací dětí po celé budově, 3 x ročně na třídních schůzkách, na všech veřejných akcích školy a prostřednictvím webových stránek a e-mailu školy. Učitelky konzultují s rodiči potřeby jednotlivých dětí, předávají rodině informace o pokrocích dítěte a snaží se porozumět individuálním nárokům a speciálním potřebám při výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají vždy diskrétnost ve svěřených záležitostech. Škola doplňuje a podporuje rodinnou výchovu a nabízí rodičům poradenský servis, možnost vypůjčení odborné literatury

nebo individuální odborné konzultace týkající se prospívání jejich dítěte. Pokud rodiče projeví zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ, účastnit se aktivně akcí školy nebo se zapojit do aktivit podporujících MŠ ve Spolku přátel MŠ Hlušovice.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání dětí nadaných a dětí ve věku od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří podmínky a podporuje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání dětí nadaných a dětí ve věku od dvou do tří let v těchto oblastech:

- úprava režimu vzdělávání – relaxační přestávky, individuální činnosti;
- vytvoření funkce asistenta pedagoga, speciálního pedagoga;
- využívání jiných prostorů pro vzdělávání – ředitelna;
- kooperativní učení – vzdělávání v malých skupinkách;
- spolupráce rodiny a školy – vytvoření podmínek pro aktivní zapojení rodiny;
- rozvoj jazykových kompetencí – zlepšení komunikace ve vzdělávacím procesu;
- intervenční techniky – terapeutické a rehabilitační postupy, techniky na podporu vnímání (muzikoterapie, arteterapie, taneční pohybová terapie, canisterapie);
- rozvoj specifických dovedností a poznávacích funkcí – rozvoj vnímání, jemné motoriky, koordinace ruky a oka, řeči, myšlenkových operací, paměti a pozornosti;
- nácvik sebeobslužných dovedností – oblékání, hygiena, samostatnost;
- trénink sociálního chování – vztahy mezi dětmi;
- využívání metodické podpory školského poradenského zařízení;

- využívání didaktických a speciálně didaktických, kompenzačních a relaxačních pomůcek, IT techniky;
- přizpůsobování rozsahu a obsahu učiva, vzdělávací nabídky;
- při hodnocení pokroků ve vývoji dítěte využívání dlouhodobého sledování a individualizace v hodnocení;
- možnost odlišného stravování a podávání medikace v souvislosti se speciálními vzdělávacími potřebami dítěte;
- úprava prostředí MŠ, zajištění bezbariérového přístupu do školy;
- škola poskytuje všem dětem optimální podmínky pro vlastní rozvoj a podporu poznávací motivace;
- při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními učitelka maximálně využívá vzdělávacího potenciálu dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti;
- učitelka vytváří podmínky pro pozitivní přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami mezi jejich vrstevníky, citlivě komunikuje s rodiči.

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 SB., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako odborné podpory je využíváno metodického materiálu Národního pedagogického institutu České republiky „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“.

4 Organizace vzdělávání

Mateřská škola má 2 třídy. V 1. třídě „Sluníček“ se vzdělávají děti od 2 do 4 let, ve 2. třídě „Hvězdiček“ se vzdělávají děti od 4 let do nástupu k základnímu vzdělávání. V obou třídách školy se mohou vzdělávat děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané. MŠ má celodenní provoz a kapacitu 41 dětí, která je dlouhodobě naplněná.

Každý rok v měsíci květnu probíhá zápis dětí do MŠ na další školní rok. Termín je projednán se zřizovatelem, ředitelka zveřejní na přístupných místech (vývěska MŠ, vývěska obce, webové stránky MŠ a obce, informační letáky na frekventovaných místech obce) informace o zápisu do MŠ a zároveň stanovená kritéria pro přijímání dětí. Základním kritériem pro přijetí dítěte do MŠ je poslední rok před vstupem do základní školy, zvýhodněny jsou děti s místem trvalého pobytu v obci. Po rekonstrukci a rozšíření kapacity může škola přijímat děti mladší tří let.

Od 1. 9. 2017 je předškolní vzdělávání povinné pro děti od 5 let věku. Ředitelka stanovuje povinnost zákonných zástupců dítěte při jeho nepřítomnosti na předškolním vzdělávání omlouvat dítě prostřednictvím „Elektronické omluvenky“ na webových stránkách MŠ.

Škola nabízí vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, dětem nadaným a dětem ve věku od dvou do tří let. MŠ poskytuje ve spolupráci s rodiči a školským poradenským zařízením podpůrná opatření pro dítě, která usnadňují jeho vzdělávání a nabízejí více možností v individualizaci podle potřeby dítěte. Škola zpracovává Plán pedagogické podpory (dále „PLPP“) a Individuální vzdělávací program (dále „IVP“) pro dítě se

speciálními vzdělávacími potřebami a dítě nadané na základě doporučení školského poradenského zařízení. Podkladem pro zpracování PLPP a IVP je Školní vzdělávací program. MŠ využívá podpory „Asistenta pedagoga a Speciálního pedagoga“ pro individualizaci vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a maximální podporu v rozvoji jejich osobních pokroků ve vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Cíle a profilace školy

MŠ Hlušovice je vesnická škola v blízkosti velkého města, která respektuje přirozený způsob života ve spojení s přírodou a navazuje na tradici a historii života v obci. Děti mají možnost vzdělávání v přírodě a zároveň využít blízkost velkoměsta pro různé kulturní zážitky, poznávání historie města Olomouce nebo se účastnit plaveckého a lyžařského kurzu.

Školní vzdělávací program „Školka plná pohody“ (dále „ŠVP“) je vlastní program Mateřské školy Hlušovice a zohledňuje podmínky vzdělávání v MŠ. Jeho cílem je naplňování rámcových cílů stanovených v aktuálním Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání prostřednictvím vlastních cílů.

Hlavním cílem ŠVP je všestranný rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na jeho individualitu s respektováním jeho individuálních a speciálních vzdělávacích potřeb. Rozvíjíme u dětí citový postoj vůči ostatním lidem, rodině, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a tradici, rozvíjíme samostatnost a podporujeme jeho zdravé sebevědomí. Děti vedeme ke zdravému životnímu stylu a uvědomění si vlastní odpovědnosti za své chování a jednání za aktivní účasti jejich rodičů. MŠ doplňuje a podporuje rodinnou výchovu.

ŠVP vychází z odborných poznatků moderní pedagogiky, psychologie a vývojové psychologie, speciálních pedagogik a alternativních směrů v předškolním školství (Montessori pedagogika, Waldorfská škola, Začít spolu, Mateřská škola podporující zdraví). Cílem ŠVP je umožnit dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získat tak reálný pohled na svět a aktivní postoj k němu.

Nabízíme dětem takovou vzdělávací nabídku, která vede k vytváření základů klíčových kompetencí důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění dítěte v dalším vzdělávání:

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- kompetence komunikativní;
- kompetence sociální a personální;
- kompetence činnostní a občanské.

5.2 Metody a formy vzdělávání v MŠ

V MŠ uplatňujeme tyto formy vzdělávání:

- individuální činnosti – při příchodu dětí do školy, v odpoledních činnostech;
- spontánní činnosti – během celého dne;
 - skupinové činnosti – při ranních aktivitách, při dopoledních činnostech od 9:20 9:50, při pobytu venku, v odpoledních činnostech
- frontální činnosti – cvičení ve třídě i venku, pohybová chvilka.

V MŠ uplatňujeme tyto metody práce:

- prožitkové učení – založené na přímých zážitcích dítěte, podporuje zvědavost a dětskou potřebu objevovat,
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání;
- kooperativní činnosti – založené na sounáležitosti a spolupráci s ostatními dětmi;
- situační učení – vytváření a využívání situací, které umožňují srozumitelně dítěti vysvětlit životní souvislosti;
- spontánní sociální učení – založené na principu přirozené nápodoby;
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

V MŠ uplatňujeme tyto hlavní zásady:

- respektujeme individualitu dítěte;
- podporujeme individuální volbu dítěte;
- umožňujeme dítěti aktivně a samostatně zkoumat a objevovat okolní svět všemi smysly;
- každý den s dětmi cvičíme a zařazujeme do programu zdravotně preventivní pohybovou aktivitu;
- rozvíjíme hrou i řízenou činností komunikativní schopnosti dětí;
- vedeme děti ke vzájemnému respektování, soucítění a pomoci druhému;
- ve třídě podporujeme radostnou, laskavou a vstřícnou atmosféru;
- jsme otevření k rodičům i veřejnosti;
- dbáme na dodržování stanovených pravidel soužití v MŠ;
 - dbáme na bezpečnost dětí a uspokojování jejich potřeb po stránce tělesné, psychické i sociální.

5.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V MŠ pracujeme i s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými, které mají právo na vzdělávání podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským poradenským zařízením (PPP, SPC).

Cíle a záměry vzdělávání ve škole jsou pro všechny děti společné. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme jejich potřebám a možnostem. Vytváříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte, jeho schopnosti se učit a komunikovat a zároveň dosáhnout co největší samostatnosti. Využíváme podpůrná opatření, která kompenzují speciální vzdělávací potřeby těchto dětí a vyrovnávají jejich obtíže ve

vzdělávání. Tato opatření zahrnují poradenskou pomoc MŠ a školským poradenským zařízením směrem k rodičům, přizpůsobení podmínek, organizace, obsahu, metod a forem vzdělávání, učebních pomůcek, posílení pedagogického týmu další učitelkou, asistentem pedagoga a speciálním pedagogem.

MŠ uplatňuje tyto stupně podpory:

- 1. stupeň
 - MŠ identifikuje speciální vzdělávací potřeby dítěte prostřednictvím pedagogické diagnostiky;
 - konzultuje s rodiči;
 - navrhuje a realizuje podpůrná opatření ve vzdělávání dítěte;
 - vyhodnocuje naplnění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte;
 - prostřednictvím zákonných zástupců kontaktuje školské poradenské zařízení, které provede diagnostiku a stanoví podpůrná opatření.

- 2. – 5. stupeň
 - MŠ prostřednictvím zákonných zástupců kontaktuje školské poradenské zařízení, které identifikuje speciální vzdělávací potřeby dítěte;
 - školské poradenské zařízení navrhuje podpůrná opatření od 2.- 5. stupně podpory podle závažnosti jejich dopadů na vzdělávání;
 - škola zpracovává Individuální vzdělávací plán (dále „IVP“) při doporučení školského poradenského zařízení;
 - MŠ vychází při nastavení a výběru podpůrných opatření z Katalogu podpůrných opatření.

Kompetence pedagogických pracovníků a rodiny při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Kompetence ředitelky MŠ:

- upravuje školní dokumentaci ve prospěch dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- vytváří podmínky pro identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb a podporu těchto dětí;
- koordinuje a realizuje podpůrná opatření,
- ve spolupráci se zákonnými zástupci zajišťuje vyšetření a získání doporučení k podpůrným opatřením ve školském poradenském zařízení.
- na základě žádosti zákonného zástupce dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a doporučení školského vzdělávacího zařízení povoluje vzdělávání podle IVP;

- pokud podpůrná opatření dítěte vyžadují zapojení asistenta pedagoga, zřizuje funkci asistenta pedagoga v MŠ a zajistí finanční prostředky na jeho financování;
- zpracuje náplň práce asistenta pedagoga a pravidelně sleduje efektivitu jeho působení při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami;
- podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich samostudium v oblastech speciální pedagogiky.

2. Kompetence učitelky:

- identifikuje na základě pedagogické diagnostiky speciální vzdělávací potřeby dítěte;
- spolupracuje s rodinou dítěte;
- informuje pravidelně rodiče a poskytuje jim poradenský servis ve spolupráci se školským vzdělávacím zařízením;
- respektuje možnosti a schopnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a realizuje podpůrná opatření daná školou nebo školským poradenským zařízením;
- podporuje dítě v dosažení jeho optimálního výkonu při respektování limitů vyplývajících ze znevýhodnění dítěte;
- v případě doporučení vzdělávání podle IVP se podílí na jeho tvorbě, vyhodnocuje jeho efektivitu, v případě potřeby upravuje obsah IVP;
- v případě využití podpory asistentem pedagoga (dále „AP“) učitelka spolupracuje s AP a speciálním pedagogem ve třídě, řídí a je zodpovědná za vzdělávací proces a deleguje výkony související se vzděláváním dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami;
- ve svém samostudiu se zaměřuje na aktuální oblasti speciální pedagogiky.

3. Kompetence asistenta pedagoga, speciálního pedagoga:

- je platným členem pedagogického týmu;
- napomáhá vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- podílí se na plánování a realizaci vzdělávání, na tvorbě IVP;
- účastní se i ostatních akcí školy;
- speciální pedagog pracuje s dětmi individuálně podle stanovených opatření školského poradenského zařízení.

4. Kompetence zákonných zástupců:

- pečují především o zdraví dítěte, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj;
- chrání dítě a zajišťují jeho výchovu a vzdělávání;
- u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dítěte nadaného žádají o poskytnutí poradenské služby;
- podávají písemný informovaný souhlas s poskytováním podpůrných opatření školou po vyjádření školského poradenského zařízení;
- konzultují kdykoliv při pochybnostech ve vzdělávání;
- aktivně se účastní výchovně vzdělávacího procesu svého dítěte.

Ředitelka je zodpovědnou osobou za systém péče a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ a řídí se aktuální vyhláškou č. 270/2017 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných při identifikování a výběru podpůrných opatření a při tvorbě a realizaci PLPP a IVP.

5.4 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných v MŠ

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Je nutné stimulovat jejich potencial tak, aby se mohlo dále rozvíjet i ve škole. Školní vzdělávací program školy umožňuje vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných. Na základě identifikace mimořádného nadání prostřednictvím žádosti zákonných zástupců stanovuje mimořádné nadání školské poradenské zařízení. Mateřská škola Hlušovice spolupracuje s Mensou ČR.

Ředitelka:

- stanovuje vzdělávání podle IVP pro dítě mimořádně nadané;
- rozšiřuje vzdělávání dítěte nad rámec stanovený ŠVP;
- spolupracuje s rodiči a školským poradenským zařízením při zpracování IVP, jeho realizaci i vyhodnocení;
- zodpovídá za realizaci stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání dítěte podle individuálních vzdělávacích potřeb.

5.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Cíle a záměry vzdělávání v ŠVP jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Učitelé musí respektovat specifika dosažené úrovně ve všech oblastech vývoje dítěte. Učitelka se zaměřuje na rozvoj poznávání všemi smysly, využívá touhu dětí po poznávání, objevování světa kolem sebe a experimentování. Děti se v tomto věku nejvíce učí nápodobou, hrou, situačním učením a vlastním prožitkem. Učitelka dětem nabízí opakování a časté střídání nabídky činností, ve vzdělávání nastavuje rituály a dostatečný prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček vhodných pro děti od dvou let. Hračky pro starší děti jsou uloženy v uzavřených skříňkách, je zajištěna bezpečnost a zároveň možnost podnětů pro starší děti. Je zajištěn dostatečný prostor pro hru a volný pohyb dětí a dostatečné hygienické zázemí. Vzdělávání dětí od dvou do tří let probíhá v menších skupinkách a individuálně.

Učitelka v 1. třídě zajišťuje především:

- stálý a pravidelný denní režim;
- dostatek emoční podpory dítěte;
- pocit bezpečí dítěte,
- individuální péči;
- nastavuje srozumitelná pravidla.

5.6 Nabídka aktivit mateřské školy

Tradiční akce a aktivity školy:

- ❖ Zahájení školního roku a přivítání nových dětí.
- ❖ Drakiáda.
- ❖ Dýňové dílničky pro děti a rodiče.
- ❖ Uspávání broučků na školní zahradě.
- ❖ Adventní slavnost.
- ❖ Mikuláš v MŠ.
- ❖ Vánoční dílničky pro rodiče s dětmi.
- ❖ Vánoční nadílka u stromečku.
- ❖ Tříkrálové zpívání v hlušovickém kostele.
- ❖ Masopust ve školce.

- ❖ Noc s Andersenem.
- ❖ Vynášení Zimice a vítání jara.
- ❖ Velikonoce - svátky jara.
- ❖ Den Země.
- ❖ Zahradní slavnost pro děti a rodiče – vystoupení ke Dni matek, pasování školáků.
- ❖ Návštěva 1. třídy ZŠ Bohuňovice.
- ❖ Oslava MDD na školní zahradě.
- ❖ Olympiáda MŠ.
- ❖ Školní výlet.
- ❖ Den otevřených dveří u ženijního vojska.
- ❖ Zábavné dopoledne k ukončení školního roku na školní zahradě.
- ❖ Vystupujeme na Mikuláše a oslavě MDŽ na posezení seniorů Hlušovic.
- ❖ Vítáme nové občánky v Hlušovicích – jaro, podzim.
- ❖ Spolupracujeme s Obcí Hlušovice, se Spolkem žen Hlušovice a spolkem Rybáři Hlušovice na akcích v obci.
- ❖ Navštěvujeme kulturní akce v Olomouci, Šternberku, účastníme se výstav, besed, soutěží a programů pro děti.

Nadstandardní nabídka školy

- ❖ Individuální adaptační program pro nové děti v MŠ.
- ❖ Možnost využít každodenní individuální péče speciálního pedagoga - Mgr. Jana Zdařilová.
- ❖ Metoda dobrého startu pro předškoláky pro děti s odkladem školní docházky a děti se speciálními vzdělávacími potřebami – Mgr. Ivona Urbišová, Mgr. Jana Zdařilová.

- ❖ Preventivní logopedická péče denně v MŠ – logoped Mgr. Jana Zdařilová a logopedický asistent Mgr. Ivona Urbišová.
- ❖ Seznamování s anglickým jazykem hravou formou během dopoledních činností – Mgr. Ivona Urbišová ve 2. třídě, Bc. Aneta Urbišová v 1. třídě.
- ❖ Plavecký výcvik ve 2. pololetí školního roku v Centru zdraví Bohuňovice.
- ❖ Se sokolem do života – celoroční projekt, podpora rozvoje pohybových aktivit dětí předškolního věku pod záštitou České obce sokolské – Jiřina Velíšková, Bc. Aneta Urbišová v 1. třídě, Mgr. Ivona Urbišová, Mgr. Jana Zdařilová ve 2. třídě.
- ❖ Týdenní „Školka v přírodě“ pro děti naší MŠ.
- ❖ Jsme mateřská škola spolupracující s Mensou ČR.
- ❖ „Tenisová školka“ pod vedením trenéra na obecním tenisovém kurtu.
- ❖ „Malý fotbal“ pro všechny děti MŠ jako všeobecná pohybová průprava na hřišti pod záštitou Asociace malého fotbalu ČR.

6 Vzdělávací obsah

Celoroční vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Hlušovice s názvem „Školka plná pohody“ je sestavený tak, aby:

- přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech;
- umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických;
- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty a zaujímat postoje.

Projektování témat, obsažených v jednotlivých integrovaných blocích, určuje aktuální dění v mateřské škole, zájem dětí a tato témata nejsou v praxi pevně časově ohraničená. Jsou dostatečně široká a vycházejí z přirozeného života a dění kolem nás. Vzdělávací aktivity a podtémata učitelky plánují zpravidla v týdenních intervalech, jsou rozpracována pro denní nabídku vzdělávacích činností v Třídním vzdělávacím programu.

Vzdělávací aktivity učitelky plánují ve čtyřech integrovaných blocích:

- I. Školka plná pohody
- II. Podzimní putování
- III. Kouzelné Vánoce
- IV. Paní Zima kraluje
- V. Jaro přišlo do vsi
- VI. Když všechno kvete
- VII. Svět kolem nás

I. Integrovaný blok „Školka plná pohody“

Časové vymezení: září

Záměr:

Seznámit děti s prostředím mateřské školy a jejím režimem dne, vhodným přístupem začlenit nejen nové děti do kolektivu třídy, vést děti ke zvládnutí sebeobsluhy, k vytváření a dodržování pravidel společného soužití ve třídě. Vést děti k uvědomění si sama sebe, svého věku, svojí pozice v rodině, k uvědomění si významu rodiny. Posilovat prosociální chování ve vztahu k rodině, ale i k ostatním lidem.

Doporučená témata:

1. Já a moje školka, moje značka
2. Já a moji kamarádi
3. Já a můj domov
4. Kouzelná slovíčka

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- vedení dětí ke zvládnutí jednoduché sebeobsluhy a pracovních úkonů
- seznámení dětí s pravidly bezpečnosti (vycházky, chování ve třídě, pobyt na zahradě, při přesunech v dopravních prostředcích apod.)
- vedení dětí k relaxační a odpočinkové činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- osvojování si a zdokonalování zdravých životních návyků (hygienické návyky, režim dne, stolování, oblékání)
- získávání povědomí o běžných předmětech a předmětech denní potřeby (hračky, pomůcky, drobné nástroje, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky a materiály, jednoduché hudební nástroje...)

Dítě a jeho psychika:

- vedení dětí k ohleduplnosti ve svém okolí, k vrstevníkům a k úctě k dospělým
- rozvíjení komunikativních dovedností (mluvní projev a souvislé vyjadřování, umět vyjádřit svou potřebu)
- posilování vlastní identity, zdravého sebevědomí, sebedůvěry
- vedení dítěte k vyjádření svých pocitů a nálad
- získávání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- vedení dětí k běžné vzájemné verbální a neverbální komunikaci s vrstevníky a s dospělým
- vytváření prosociálních postojů ve vztahu k rodině, ale i k ostatním lidem (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost apod.)

Dítě a společnost:

- seznamování se s pravidly chování (viz. „Pravidla“ v každé třídě)
- osvojování si elementárních znalostí o domově, významu domova pro člověka, místnostech v bytě a jejich účelu (kde si hrajeme, spíme, jíme, vykonáváme hygienu, přijímáme návštěvy apod.)
- vytváření a upevňování zdvořilostních návyků (děkuji, prosím, dobrý den a na shledanou)

Dítě a svět:

- seznamování se se všemi prostorami MŠ, personálem MŠ, přizpůsobování se kolektivu vrstevníků – utváření kamarádských vztahů
- osvojování si znalosti své značky, svého jména a příjmení, jména svých kamarádů, starší děti - znalost své adresy
- získávání povědomí o různých společenských prostředích (mateřská škola x domov)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):**Dítě a jeho tělo:**

- zvládat jednoduché pracovní úkony a jednoduché úklidové práce

- zacházet s předměty denní potřeby a s předměty, které ho obklopují
- reagovat na předem smluvené pokyny
- samostatně zvládat základní hygienické návyky, aktivně se přizpůsobovat režimu dne v MŠ, samostatně se oblékat a stolovat

Dítě a jeho psychika:

- uvědomovat si různorodost emocí, umí na ně reagovat a přiměřeně věku je dokáže ovládat
- vnímat a přijímat odlišnosti jako přirozenou součást života
- uvědomovat si vlastní identitu, mít zdravé sebevědomí, sebedůvěru
- být aktivní v mluvním projevu, vyjadřovat se v souvislých větách, klást otázky a odpovídat na ně
- zvládat odloučení se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Dítě a ten druhý:

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- obhajovat svůj postoj, názor, respektovat jiný postoj či názor, přijímat a uzavírat kompromisy a řešit konflikt dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

Dítě a společnost:

- aktivně verbálně i neverbálně komunikovat
- uvědoměle dodržovat dohodnutá pravidla, pomáhat mladším dětem
- pojmenovat jednotlivé místnosti v bytě a v mateřské škole, znát jejich účel

Dítě a svět:

- orientovat se v prostorách MŠ, znát personál v MŠ a bez obav s nimi komunikovat, těšit se do mateřské školy na kamarády a na společné hry
- znát svoji značku a používat ji dle potřeb, znát své jméno, příjmení, jména dětí ve třídě (popř. ostatních tříd), znát svoji adresu

II. Integrovaný blok „Podzimní putování“

Časové vymezení: říjen – listopad

Záměr:

Seznámit děti s charakteristickými znaky podzimu, změnami v přírodě, využít barevnosti podzimu k osvojování znalosti barev. Osvojovat si poznatky o ekologii, o pracích typických pro období podzimu v různých biotopech - na poli, na zahradě, v lese. Seznámit se s plody podzimu v závislosti na vytváření zdravého přístupu ke každodennímu stravování, ale také v ekologickém přístupu a vztahu k živočichům. Podporovat děti v péči a ochraně přírody.

Témata:

1. Babí léto
2. Sklízíme plody podzimu (ovoce, zelenina)
3. Podzim v přírodě (hlavní znaky podzimu, poznávání stromů, keřů)
4. Veselí draci
5. Na zahrádce, na poli, v lese
6. Dary podzimu – dýňová slavnost (využití listů, přírodnin)
7. Co umí vítr a déšť (počasí na podzim)
8. Zvířátka v přírodě (příprava k zimnímu spánku)
9. Kouzlíme a čarujeme (halloween, dušičky)

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- rozvíjení a užívání všech smyslů, pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, rozvíjení koordinace ruky a oka, koordinace a rozsahu pohybu a dýchání
- osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- osvojování si dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- rozvíjení tvořivosti, fantazie a představivosti
- rozvíjení konkrétně-názorného myšlení, slovně-logického (pojmového) myšlení, paměti a pozornosti
- podporování vnímání pocitů a rozlišování na příjemné a nepříjemné (chutná x nechutná, voní x nevoní)

Dítě a ten druhý:

- rozvíjení kooperativních dovedností
- udržování dětských přátelství

Dítě a společnost:

- osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- aktivní přizpůsobování se změnám počasí

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí a jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření povědomí o živé a neživé přírodě
- vedení dětí k vyhledávání informací – práce s knihou, internetem – charakteristické znaky podzimu, změny v přírodě, počasí typické pro podzim, sklizení úrody a její zpracování a ukládání, zaměření na ovoce a zeleninu a její význam pro zdraví, vedení dětí k vytváření pestrého a zdravého jídelníčku, osvojování základních poznatků o potravinách a jejich významu pro člověka
- využití barevnosti podzimu k osvojování znalosti barev,
- osvojování poznatků o ekologii – jak se chovat v lese, přírodě

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, umí zacházet s výtvarným materiálem a jednoduchými hudebními i přírodními nástroji
- mít povědomí o významu péče o zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika:

- sledovat a vyprávět souvisle příběh, pohádku, zážitky, popsat situaci
- projevovat zájem o knížky, porozumět slyšenému, vést rozhovor
- vyjadřovat samostatně pocity, myšlenky
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech a slovních výpovědích
- rozlišit podstatné znaky a vlastnosti předmětů
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, těšit se z příjemných zážitků, vnímat krásy přírody

Dítě a ten druhý:

- udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem, přijímat různé role

Dítě a společnost:

- aktivně se přizpůsobovat změnám prostředí (vhodné oblečení vzhledem k počasí)
- mít osvojeny elementární poznatky k daným tématům a umět s nimi pracovat

Dítě a svět:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
- rozumět tomu, že změny v přírodě jsou přirozené a že je s nimi potřeba počítat
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- poznat a pojmenovat základní barvy
- poznat, pojmenovat a třídit ovoce a zeleninu, uvědomovat si její význam pro zdraví jedince přiměřeně svému věku, mít povědomí o různosti potravin, pojmenovat rozdíl mezi zdravým a nezdravým jídlem, starší děti – umí třídit potraviny dle významových kategorií (mléčné výrobky, maso, sladkosti, pečivo apod.)

3. Integrovaný blok „Kouzelné Vánoce“

Časové vymezení: prosinec

Záměr:

Seznamovat děti s vánočními tradicemi a zvyky, vést děti ke správnému sebehodnocení morálních vlastností, podporovat u dětí, ale i u rodičů radostné prožívání vánoční atmosféry, odbourávat strach z nadpřirozených bytostí, vést děti ke správnému vytváření společenských hodnot.

Témata:

1. Adventní slavnost
2. Mikuláš ve školce
3. Vánoce přicházejí

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- rozvíjení pohybové schopnosti v oblasti jemné a hrubé motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvíjení a užívání všech smyslů
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, ovládání dýchání, koordinace pohybu v rytmu, vyjádření obsahu pohybem (písňe, básně, tanečky apod.)
- rozvíjení psychické a fyzické zdatnosti

Dítě a jeho psychika:

- seznamování dětí s tradicemi a zvyky – Advent, Mikuláš, Vánoce
- podporování radosti, odbourávání strachu z nadpřirozených bytostí
- osvojování si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka (knihy) i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové činnosti, dramatizace)

- rozvíjení tvořivého myšlení a tvořivého sebevyjádření
- rozvíjení řečové schopnosti a jazykové dovednosti (vnímání, porozumění, poslech), rozvíjení paměti při seznamování se s krátkými texty
- podporování radostného prožívání vánoční atmosféry
- rozvíjení kulturně estetických dovedností, seznamování se s lidovou slovesností, hudbou a uměním

Dítě a ten druhý:

- vedení dětí ke správnému sebehodnocení morálních vlastností v souvislosti s Mikulášem (nezlobím; vím, že se nemusím bát; neubližuji kamarádům; pomáhám uklízet hračky)
- vedení dětí k projevování kladných citových vztahů k rodičům, sourozencům a blízkým lidem a nejen k nim
- vytváření povědomí o tom, že mezi námi žijí lidé se specifickými potřebami a jejich přítomnost ve společnosti je přirozená
- vedení dětí k opatrnosti při kontaktu s cizími lidmi, seznamování se s možným nebezpečím

Dítě a společnost:

- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění (vánočními tradicemi u nás a ve světě), vytváření respektujícího postoje k odlišnostem
- vytváření povědomí o pozitivních a negativních morálních vlastnostech
- rozvíjení estetického vkusu

Dítě a svět:

- rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, v němž dítě žije

OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo:

- využívat svých dovedností a schopností jemné a hrubé motoriky při výtvarných a pracovních činnostech
- využívat nápodobu, vědomě a soustředěně vykonávat pohyb, přizpůsobit jej pokynu

- koordinovat různé polohy
- sladit pohyb s rytmem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- využívat všech smyslů k rozlišení chutí, vůní, zvuků, tvarů, předmětů
- vnímat své tělo a jeho funkce (dýchání)

Dítě a jeho psychika:

- zapojit se aktivně do příprav a celkového prožívání předvánočního i vánočního času
- radostně prožívat vánoční atmosféru
- mít povědomí o vánočních tradicích a zvycích, zapojovat se aktivně do jejich realizace
- samostatně a smysluplně vyjadřovat myšlenky, pocity
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj, převyprávět děj)
- učit se nazpaměť krátké texty písní a básní, koled, texty v rámci dramatizace
- využívat tvořivosti a fantazie ve výtvarných a pracovních činnostech

Dítě a ten druhý:

- chovat se vstřícně, laskavě vůči druhým
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přesto že je každý jiný
- respektovat osobnostní odlišnosti jako přirozené
- vědět, jak se zachovat při komunikaci s cizí osobou

Dítě a společnost:

- přistupovat ke všem lidem zdvořile a s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat a respektovat kulturní odlišnosti
- tvořit si základní dětskou představu o společenských normách
- rozlišovat dobro a zlo

Dítě a svět:

- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- osvojovat si základní poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké

IV. Integrovaný blok „Paní Zima kraluje“

Časové vymezení: leden – únor

Záměr:

Objevovat s dětmi možnosti vlastního těla, jeho funkce, smysly a jejich význam pro člověka. Seznamovat se a vést děti k zdravým životním návykům a postojům. Vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí v období zimy, o zimních hrách a sportech a jejich přínosu pro zdraví člověka. Seznamovat děti s lidovou i autorskou pohádkou, hry s pohádkami, dramatizací. Seznámit se s původem a tradicemi Masopustu.

Témata:

1. Hrátky paní Zimy – zimní království (hlavní znaky zimního počasí)
2. Zvířátka a zima
3. Zimní hry a sporty (zimní radovánky)
4. Moje tělo
5. Zdraví a vitamíny (jak se oblékáme, zdravá výživa)
6. Z pohádky do pohádky (hry s pohádkami, pohádkové postavy)
7. Vítáme Masopust (tradice a zvyky)

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti, hrubé a jemné motoriky
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- rozvíjení receptivních a produktivních řečových schopností (výslovnost) a jazykových dovedností (vytváření pojmů jazykových kategorií)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, rozvíjení zájmu o učení, vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvíjení pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, osobní spokojenosti)
- rozvíjení a kultivování estetického vnímání, cítění a prožívání (příjemné x nepříjemné)
- rozvíjení orientace v prostoru

Dítě a ten druhý:

- rozvíjení schopnosti chránit své osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými, rozvíjení kooperativních dovedností při společných činnostech (stavění sněhuláka)
- vedení dětí ke schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci upevňování pravidel chování ve vztahu k druhým

Dítě a společnost:

- vytváření příležitostí seznamujících dítě se zvyky a tradicemi Masopustu
- seznamování dětí s literárními a dramatickými činnostmi
- osvojování si rolí v rámci dramatizace

Dítě a svět:

- rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):**Dítě a jeho tělo:**

- zvládat koordinovaný pohyb po nerovném povrchu, na sněhu, na ledu
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro děti běžných a jemu známých, neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika:

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a snažit se je vyjádřit
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- správně vyslovovat, ovládat dech, intonaci a tempo řeči
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.)
- vyhledávat informace v encyklopedii
- vyjádřit své pocity (příjemné x nepříjemné)
- uvědomovat si svou samostatnost a zaujímat vlastní názory
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků a přírodních krás (zimní hry a sporty, zimní krajina)

Dítě a ten druhý:

- řídit své chování vůči druhým vůlí, reagovat na upomenutí dospělé osoby
- spolupracovat s ostatními, podřídit se, ale i uplatnit se ve vůdčí pozici
- chovat se obezřetně při setkávání s neznámými osobami
- umět požádat druhého o pomoc v případě potřeby

Dítě a společnost:

- vnímat umělecké a kulturní podněty
- pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické představení
- umět přijmout i méně zajímavou roli, překonat zábrany, ostych

Dítě a svět:

- porozumět významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomit si, že chování člověka ovlivňuje životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (živé tvory)

V. Integrovaný blok „Jaro přišlo do vsi“

Časové vymezení: březen-duben

Záměr:

Vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí v období jara, seznámit se s jarními zvyky, tradicemi – Velikonoce. Seznámit děti s domácími zvířaty, jejich mláďaty, jejich rozmnožováním a vývojovými stádii, s užitkem pro člověka. Vést děti k péči o životní prostředí a k ekologickému myšlení v souvislosti s ochranou planety Země, získat poznatky o nezbytnosti vody pro život, i o vodě jako nebezpečném živlu. Seznamovat se s prací člověka a přínosem práce pro společnost. Seznamovat se s rozdíly života na vesnici nebo ve městě. Připravit se k zápisu do základní školy.

Témata:

1. Vítání jara (příroda se probouzí, vyhnání zimy)
2. Jak zvířátka vítala jaro (zvířata a jejich mláďata)
3. Malí zahradníci (jarní kytičky, jarní plody)
4. Velikonoční vajíčko
5. Den Země
6. Půjdu k zápisu do základní školy (tvary, barvy)
7. Život na venkově

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- vedení dětí k vytváření pohodové atmosféry v osobní i společenské oblasti
- rozvíjení praktických dovedností odpovídajících věku dítěte
- rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti
- rozvíjení koordinace a rozsahu pohybu, koordinace ruky a oka
- vedení dětí k odvaze, odhodlání zapojit se do veřejného vystupování

Dítě a jeho psychika:

- rozvíjení komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojování si poznatků a dovedností předcházejících čtení a psaní
- postupné přecházení od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvíjení paměti, pozornosti
- vytváření pozitivního vztahu k učení a zájmu o učení
- osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich významu (písmena, číslice)
- vytváření pozitivních citů ve vztahu k sobě a k rodině, rozvíjení schopnosti získané dojmy a prožitky vyjadřovat
- rozvíjení a kultivace estetického vnímání

Dítě a ten druhý:

- vedení dětí ke vzájemné spolupráci
- vytváření prosociálních postojů ve vztahu k rodině
- rozvíjení kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování dětí s různými profesemi, pozorování různých profesí dle možností (v terénu, cílené exkurze)
- seznamování se s jarními zvyky a tradicemi

Dítě a svět:

- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm (kulturní, technické, přírodní)
- rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách
- rozpoznávání materiálů a jejich vlastností, z čeho se vyrábí, k čemu se využívají

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo:

- zvládat pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládat koordinaci lokomoce a další pohyby a polohy těla
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zacházet s běžnými pracovními pomůckami, zvládat jednoduché pracovní úkony – např. práce na zahradě MŠ
- ovládat koordinaci ruky a oka při zacházení s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji a různým materiálem, s jednoduchými hudebními nástroji

Dítě a jeho psychika:

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- sluchově rozlišovat začáteční hlásku ve slově
- zvládat analýzu a syntézu slov
- naučit se zpaměti krátké texty, reprodukovat říkanky, básničky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
- určit antonymum, na obrázcích poznat homonyma a synonyma
- porozumět slyšenému
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- uvědomovat si širokou škálu citových prožitků a rozlišovat citové projevy v rodinném, školním i jiném prostředí

Dítě a ten druhý:

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- obhajovat svůj postoj nebo názor a zároveň uzavírat a přijímat kompromisy; řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

- pochopit společenské role jednotlivců v rodině, ve třídě, ve společnosti a s tím související žádoucí chování
- aktivně se podílet a účastnit se na hudebních a dramatických představení
- uvědomovat si význam práce jiných lidí pro společnost, pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, vážit si lidského úsilí
- orientovat se v okolním prostředí, osvojit si o něm elementární poznatky z hlediska tradic

Dítě a svět:

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, a uvědomit si, že člověk svým chováním ovlivňuje prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

VI. Integrovaný blok „Když všechno kvete“

Časové vymezení: květen

Záměr:

Mít povědomí o rodině, jejích členech. Prohlubovat sounáležitost s rodinou, uvědomovat si role všech členů rodiny a roli svou. Seznamovat se s různými profesemi a jejich důležitosti, znát povolání svých rodičů. Poznávat přírodu v jarních měsících – květiny, plody, zahrada, na poli, poznávat barvy v přírodě, rozvíjet fantazii a tvořivost dětí.

Témata:

1. Moje rodina
2. Svátek má moje maminka
3. Hádej, čím jsem (profese, povolání)
4. Když všechno kvete

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- vedení dětí k vytváření pohodové atmosféry v osobní i společenské oblasti
- rozvíjení praktických dovedností odpovídajících věku dítěte
- rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti
- rozvíjení koordinace a rozsahu pohybu, koordinace ruky a oka
- vedení dětí k odvaze, odhodlání zapojit se do veřejného vystupování

Dítě a jeho psychika:

- rozvíjení komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojování si poznatků a dovedností předcházejících čtení a psaní
- postupné přecházení od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvíjení paměti, pozornosti

- vytváření pozitivního vztahu k učení a zájmu o učení
- osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich významu (písmena, číslice)
- vytváření pozitivních citů ve vztahu k sobě a k rodině, rozvíjení schopnosti získané dojmy a prožitky vyjadřovat
- rozvíjení a kultivace estetického vnímání

Dítě a ten druhý:

- vedení dětí ke vzájemné spolupráci
- vytváření prosociálních postojů ve vztahu k rodině
- rozvíjení kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování dětí s různými profesemi, pozorování různých profesí dle možností (v terénu, cílené exkurze)
- seznamování se s jarními zvyky a tradicemi

Dítě a svět:

- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm (kulturní, technické, přírodní)
- rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách
- rozpoznávání materiálů a jejich vlastností, z čeho se vyrábí, k čemu se využívají

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo:

- zvládat pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládat koordinaci lokomoce a další pohyby a polohy těla
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zacházet s běžnými pracovními pomůckami, zvládat jednoduché pracovní úkony – např. práce na zahradě MŠ
- ovládat koordinaci ruky a oka při zacházení s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji a různým materiálem, s jednoduchými hudebními nástroji

Dítě a jeho psychika:

- naučit se zpaměti krátké texty, reprodukovat říkanky, básničky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- sluchově rozlišovat začáteční hlásku ve slově
- zvládat analýzu a syntézu slov
- určit antonymum, na obrázcích poznat homonyma a synonyma
- porozumět slyšenému
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, předložkové vazby) a elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru a v čase
- uvědomovat si své silné a slabé stránky, dokáže se soustředit na činnost a dokončit ji
- uvědomovat si širokou škálu citových prožitků a rozlišovat citové projevy v rodinném, školním i jiném prostředí

Dítě a ten druhý:

- spolupracovat s ostatními
- obhajovat svůj postoj nebo názor a zároveň uzavírat a přijímat kompromisy; řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost:

- pochopit společenské role jednotlivců v rodině, ve třídě, ve společnosti a s tím související žádoucí chování
- aktivně se podílet a účastnit se na hudebních či dramatických představeních
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, jeho běžných proměn, vnímat základní pravidla, jednání ve skupině, podílet se na jejich tvorbě, řídit se jimi, podřídit

se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- uvědomovat si význam práce jiných lidí pro společnost, pochopit že každý má ve společnosti svou roli, vážit si lidského úsilí
- orientovat se v okolním prostředí, osvojit si o něm elementární poznatky z hlediska tradic

Dítě a svět:

- poznat některé nářadí a jejich použití, rozlišit materiály a pojmenovat je, správně s předměty zacházet, třídit předměty do skupin podle materiálů
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, a uvědomit si, že člověk svým chováním ovlivňuje prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

VII. Integrovaný blok „Svět kolem nás“

Časové vymezení: červen - červenec

Záměr:

Seznamovat děti se zajímavostmi, historií našeho města a nejbližšího okolí, ale i jiných zemí naší planety, vesmírem. Aktivně děti zapojovat do různých akcí – cestování, soutěže, vést děti k bezpečnému sportování a hrám. Věnovat pozornost znalostem pravidel silničního provozu, seznamovat děti s možnostmi cestování. Upevňovat vztahy mezi dětmi, chápat rovnost lidí i dětí všech barev pleti, poznávání jiných kultur. Vytvářet u dětí pozitivní vztah k učení, motivovat děti k radostnému přechodu do základní školy.

Témata:

1. Děti celého světa mají svátek
2. Planeta Země (vesmír, kontinenty, státy, města, životní prostředí, lidské rasy, kultury, cizokrajná zvířata)
3. Těšíme se do školy
4. Jedeme na výlet (cestování, doprava)
5. Ahoj školko aneb těšíme se na prázdniny!

Učitelka má možnost doplňovat témata dle potřeby.

Vzdělávací cíle pro učitelku (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (stříhání, lepení, polytechnické činnosti, úklidové práce doma i na zahradě, jízda na koloběžce, plavání...)

Dítě a jeho psychika:

- postupné přecházení od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvíjení paměti, pozornosti
- vytváření pozitivního vztahu k učení a zájmu o učení
- osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich významu (písmena, číslice)
- vytváření pozitivních citů ve vztahu k sobě a k rodině, rozvíjení schopnosti získané dojmy a prožitky vyjadřovat
- rozvíjení a kultivace estetického vnímání

Dítě a ten druhý:

- rozvíjení schopnosti chránit své osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými rozvíjení kooperativních dovedností při společných činnostech
- vedení dětí ke schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci upevňování pravidel chování ve vztahu k druhým

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):**Dítě a jeho tělo:**

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc

Dítě a společnost:

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat a respektovat kulturní odlišnosti tvořit si základní dětskou představu o společenských normách
- rozlišovat dobro a zlo

Dítě a svět:

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluace

MŠ hodnotí svou práci systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem připraveného plánu. Na evaluaci školy se podílí nejen všichni zaměstnanci MŠ, ale také rodiče a partneři školy. Evaluace v mateřské škole je uskutečňována podle Plánu evaluace (viz. Příloha č. 7 Plán evaluace MŠ), ve kterém stanovila ředitelka oblasti, metody, časový harmonogram a odpovědnost pracovníků za hodnocení práce a provoz školy.

Pedagogická diagnostika

Učitelky průběžně a systematicky provádí pedagogickou diagnostiku, při které posuzují výsledky vzdělávání dětí v MŠ. Děti si v průběhu vzdělávacího procesu osvojují základy klíčových kompetencí, které učitelky sledují v podobě očekávaných výstupů. Ve škole sledujeme v rámci individualizace vzdělávání rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte a ty pravidelně zaznamenáváme do Osobních listů dítěte a konzultujeme s rodiči případné problémy nebo nutnost intervenovat odbornou pomocí. Záznamy v Osobních listech dítěte jsou důvěrné a vypovídají o dítěti a jeho pokrocích. Učitelky je využívají pro hodnocení výsledků vzdělávání, na základě zjištěných poznatků navrhuji a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek a projektují pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte. Tyto záznamy také slouží při tvorbě PLPP nebo IVP.

Formy pedagogické diagnostiky:

- pozorování;
- rozhovory;
- analýza dětské hry;
- analýza dětské kresby;
- analýza pedagogického přístupu.

8. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace a násilí

1. Péče o zdraví a bezpečnost dětí při vzdělávání.

Dohled nad bezpečností dětí po celou dobu jejich vzdělávání v mateřské škole vykonávají pedagogičtí pracovníci, a to od doby převzetí dítěte od zákonného zástupce nebo jim ověřené osoby, až do doby předání dítěte zákonnému zástupci nebo jim pověřené osobě.

V době pobytu venku, oběda a přípravy na odpolední odpočinek vykonávají dohled nad dětmi vždy dvě učitelky, využívají také pomoci ostatních zaměstnanců školy – speciálního pedagoga, asistenta pedagoga a školnice pro zajištění větší bezpečnosti dětí a pohody při přechodových a náročných situacích v denním režimu školy.

K zajištění bezpečnosti dětí při běžném pobytu mimo území mateřské školy může na jednoho pedagogického pracovníka připadat nejvýše 20 dětí z běžné třídy, výjimečně pak nejvýše 25 dětí, pokud to charakter pobytu dovoluje – zahrada.

Při specifických činnostech, např. sportovních, nebo při pobytu dětí v prostoru náročném na bezpečnost, bude o bezpečnost dětí pečovat jiná zletilá osoba, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovním vztahu k mateřské škole.

2. Zásady bezpečnosti při práci s dětmi.

Při vzdělávání dětí dodržují učitelky pravidla a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které pro tuto oblast stanoví platná školská a pracovněprávní legislativa.

Zejména při dále uvedených specifických činnostech, které vyžadují zvýšený dohled na bezpečnost dětí, dodržují učitelky následující zásady:

a) přesuny dětí při pobytu mimo území mateřské školy po územních komunikacích:

- děti se přesunují ve skupině, a to nejvýše ve dvojstupech,

- děti jsou zpravidla doprovázeny 2 učitelkami, z nichž jedna je na začátku skupiny a druhá na konci skupin (počet dětí nad 20),
- pokud jdou na vycházku integrované děti, děti 2-leté, doprovází děti vždy 2 učitelky
- pokud jde učitelka sama, jde na začátku skupiny a sleduje děti na konci,
- děti mají reflexní vesty, zejména na začátku a na konci skupiny,
- skupina k přesunu využívá především chodníků a levé strany vozovky,
- vozovku přechází skupina na přehledném místě, pedagogický doprovod je přesvědčen o bezpečnosti přechodu skupiny,
- při přecházení vozovky používá pedagogický doprovod zastavovací terč.

b) pobyt dětí v přírodě:

- využívají se pouze známá bezpečná místa,
- učitelky před volným pobytem dětí upozorní na nebezpečí a vedou děti, aby na nebezpečný předmět upozornily, učitelka jej odstraní
- při hrách a pohybových aktivitách učitelky dbají na to, aby děti neopustily vymezené prostranství.

c) sportovní činnosti a pohybové aktivity:

- před cvičením a dalšími pohybovými aktivitami, které probíhají ve třídě, popřípadě v jiných vyčleněných prostorách v objektu budovy mateřské školy nebo probíhají na venkovních prostorách areálu mateřské školy, kontrolují učitelky, zda prostory jsou k těmto aktivitám dostatečně připraveny, odstraňují všechny překážky, které by mohly vést ke zranění dítěte,
- při použití tělocvičného nářadí a náčiní kontrolují jeho funkčnost a bezpečnost,

- učitelky dále dbají, aby cvičení a pohybové aktivity byly přiměřené věku dětí a podle toho přizpůsobují intenzitu a obtížnost těchto aktivit individuálním schopnostem jednotlivých dětí.

d) pracovní a výtvarné činnosti:

- při aktivitách rozvíjejících zručnost a výtvarné cítění dětí, při kterých je nezbytné použít nástroje, které by mohly děti zranit (ostré nůžky, nože, velká kladívka), vykonávají práci s těmito nástroji výhradně učitelky. Děti pracují s nástroji, které jsou vyhrazeny pro děti.

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí:

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti již v předškolním věku, zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznamovány s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video), vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí učitelky monitoring a screening vztahů mezi dětmi ve třídě s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích, a to ve spolupráci s rodiči, případně za pomoci školských poradenských zařízení.

Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a učitelkami, a mezi učitelkami a rodiči.